

. Sygn. akt **XXIII Gz 698/16**

POSTANOWIENIE

Dnia 15 lipca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XXIII Wydział Gospodarczy Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Alicja Dziekańska

po rozpoznaniu w dniu 15 lipca 2016r.

w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **(...) Sp. z o.o. w W.**

przeciwko **W. D.**

na skutek zażalenia pozwanego

na postanowienie Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie

z dnia 25 lutego 2016r., sygn. akt IX GC 3560/13

postanawia:

1. zmienić zaskarżone postanowienie i zwolnić pozwanego W. D. od obowiązku poniesienia opłaty od apelacji ponad kwotę 650zł (sześćset pięćdziesiąt) ,
2. oddalić zażalenie w pozostałej części.

SSO Alicja Dziekańska

Sygn. akt XXIII Gz 698/16

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie postanowieniem z dnia 25 lutego 2016r oddalił wniosek pozwanego o zwolnienie go od poniesienia kosztów sądowych.

W zażaleniu na powyższe rozstrzygnięcie pozwany wniósł o jego zmianę i przyznanie mu prawa pomocy w zakresie zwolnienia go od kosztów sądowych.

W uzasadnieniu swojego zażalenia pozwany wskazał, iż nie posiada żadnych dochodów ani środków którymi mógłby swobodnie dysponować bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i swojej rodziny. W szczególności wskazał, iż jego udziały w spółkach w obecnej chwili nie posiadają żadnej realnej wartości, także wobec tego, iż w stosunku do tych spółek prowadzone są postępowania windykacyjne. Dodatkowo wskazał, iż jego dochody uległy zmniejszeniu w stosunku do poprzednich okresów. Oświadczył też, iż nie posiada i nie ma obowiązku posiadania kont bankowych, a wynagrodzenie można pobierać do rąk własnych, a raty kredytu wpłacać do banku. Dodał, iż w stosunku do niego przed różnymi sądami toczy się też szereg postępowań i nie jest w stanie ponieść wszystkich kosztów sądowych w tych sprawach. Odwołując się do wyводу Sądu, iż z uwagi na okres 3 lat, w jakim sprawa się toczy mógł podjąć starania w celu zabezpieczenia stosownych środków na koszty wskazał, iż wbrew temu stanowisku Sądu, nie był w

stanie przewidzieć konieczności poniesienia przedmiotowych kosztów sądowych, a ich nadmierna wysokość nie może stanowić bariery uniemożliwiającej mu wniesienie apelacji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Na wstępie zauważyć należy, iż w polskim systemie prawnym nie został jeszcze wprowadzony obowiązek przepływu wszystkich środków finansowych osób fizycznych przez konta bankowe, stąd okoliczność, czy przychody pozwanego przepływają przez rachunki bankowe nie może stanowić samoistnej podstawy do oddalenia wniosku o zwolnienie go od poniesienia kosztów sądowych. Niezależnie też od powyższego, oddalenie wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych wobec braku uczynienia stosownych na nie oszczędności przed lub w toku procesu – nie znajduje też uzasadnia. Wątpliwym z punktu widzenia doświadczenia życiowego jest bowiem, aby podmiot powołujący się na problemy płatnicze, w tym na konieczność spłaty kredytów jak i wielość sporów sądowych toczących się z jego udziałem i wobec spółek w których ma udziały - mógł takich oszczędności dokonać. Oczywiście z niezrozumiałych względów pozwany powołał się jedynie na wielość sporów nie precyzując ich, stąd zarzut konieczności (jak i wysokość) poniesienia kosztów tychże wielu postępowań sądowych uznać należy za ogólnikowy. Nie zmienia to jednak tego, że obowiązek zarezerwowania środków finansowych na pokrycie kosztów sądowych związanych z prowadzonymi postępowaniami sądowymi, skoro nie mieści się w ryzyku prowadzonego profilu działalności gospodarczej, nie może stanowić podstawy oddalenia wniosku o zwolnienie od kosztów.

Samo też wskazywanie przez Sąd na (formalną) wartość udziałów w spółkach nie może uzasadnić oddalenia przedmiotowego wniosku, gdyż co do zasady ewentualna, szybko przeprowadzona sprzedaż majątku w celu pokrycia kosztów sądowych nie powinna stanowić wyznacznika możliwości poniesienia takich kosztów sądowych.

W ocenie Sądu Okręgowego obowiązkiem Sądu rozpoznającego wniosek o zwolnienie od kosztów jest ocena zgromadzonego w sprawie tego wniosku materiału dowodowego, a nie ocena hipotetycznych dowodów mogących stanowić o kondycji finansowej wnioskującego o zwolnienie od kosztów. Jak natomiast wynika ze zgromadzonych dowodów sytuacja finansowa pozwanego uległa pogorszeniu. Pozwany, co istotne, wykonywał też zarządzenia Sądu składając dokumenty żądane od niego na okoliczność jego sytuacji majątkowej. Sąd nie może zatem wprost przyjmować, że przedstawione mu oświadczenia i dokumenty są w kontekście stanu majątkowego wnioskodawcy niewiarygodne, nie wskazując przy tym które z tych dokumentów i w jakim zakresie (punkcie) są sprzeczne z innymi, wykazywanymi okolicznościami.

Prawidłowa jest natomiast argumentacja Sądu, iż zaległości kredytowe pozwanego wobec banków nie mogą być traktowane preferencyjnie w stosunku do opłat sądowych. Przyjmując też jednak, iż takie należności (w nieznanej Sądowi wysokości) są spłacane przez pozwanego, gdyż obciążenie takie wymienił w oświadczeniu o jego stanie majątkowym, jak i wymienił w tym oświadczeniu koszty miesięczne utrzymania rodziny w kwocie 5370zł – to okoliczność ponoszenia tychże rat kredytów i miesięcznych kosztów znacznie przewyższających miesięczne przychody pozwanego – może budzić uzasadnione wątpliwości co do jego rzeczywistej sytuacji majątkowej.

Porównując jednak wysokość kwoty opłaty sądowej, od poniesienia której pozwany złożył wniosek o zwolnienie, tj. 1377zł, z miesięcznymi dochodami pozwanego, tj. 1884zł – uznać należało, iż z pozwany nie jest w stanie bez uszczerbku utrzymania koniecznego ponieść całej opłaty sądowej. Z tych względów Sąd Okręgowy na podstawie art. 101 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. postanowił zmienić zaskarżone postanowienie i zwolnić pozwanego od opłaty od apelacji ponad kwotę 650zł, oddalając zażalenie w pozostałej części.

SSO Alicja Dziekańska